

Uredništvo - uprava: Ljubljana, Kopitarjeva 6. Telefon 4001-4004

Mesečna naročnina 18 lit, za inostranstvo 31-50 lit,

Cet. rat. Ljubljana 10,650 za naročnino in 10,149 za inserate

SVENEC

Naročite se čimprej na
»SLOVENCEV KOLEDAR«
da ne boste ostali brez nilegal

Preis - cena - prezzo L 0.80

OKTOBER 1943

21

CETRTEK

Weiterhin schwere Abwehrkämpfe bei Kremenetschug

Durchbruchsangriffe zwischen Kiew u. Gomel abgeschlagen
14 Feindflugzeuge im Seegebiet von Vardoe abgeschossen
Lebhafte Kampftätigkeit in Süditalien

DNB. Aus dem Führerhauptquartier, 20. 10. Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt:

Nördlich des Asowschen Meeres griffen die Sowjets erneut unsere Front an. Sie wurden in heftigen Kämpfen abgewiesen.

Südöstlich Kremenetschug dauern die schweren Abwehrkämpfe mit unverminderter Heftigkeit an.

Zwischen Kiew und Gomel wurden an verschiedenen Stellen geführte feindliche Durchbruchsangriffe nach erbitterten, den ganzen Tag über anhaltenden Kämpfen abgeschlagen.

An der übrigen Ostfront fanden nur südwestlich Welikije Luki und nördlich des Ilmensches lebhaftere örtliche und für uns erfolgreiche Kämpfe statt.

Im Seegebiet von Vardoe verteilten Jagd- und Zerstörerverbände erneut einen

feindlichen Luftangriff gegen ein deutsches Versorgungsgeleit. Ohne eigene Verluste wurden vierzehn feindliche Flugzeuge abgeschossen.

In Süditalien kam es im Volturino-Bogen und im Raum von Campobasso zu lebhafter Kampftätigkeit. Nach wechselvollem Kampf wurden amerikanische Kräfte aus einer vorübergehend verloren gegangenen Ortschaft nördlich Capua geworfen.

Aus den anderen Frontabschnitten wird beiderseitiges Artilleriefeuer und erfolgreiche eigene Stosstrupptätigkeit gemeldet.

Sicherungsfahrzeuge der Kriegsmarine schossen über dem holländischen Küstengebiet gestern sechs britische Flugzeuge ab.

Deutsche Kampfflugzeuge griffen in der vergangenen Nacht Ziele im Raum von London an.

Še vedno težki obrambni boji pri Kremenčugu

Napadalni poizkusi prodora med Kijevom in Gomelom zavrnjeni — Nad morjem pri Vardoju sestreljenih 14 sovražnih letal — Živahni krajevni boji v južni Italiji

Führerjev glavni stan, 20. okt. DNB. Vrhovno poveljstvo oboroženih sil javlja: Severno od Azovskega morja so napadle ponovno sovjetske čete naše bojišče. V ogorčenih bojih so bile zavrnjene. Jugovzhodno od Kremenčuga trajajo z nezmanjšano silovitostjo težki obrambni boji.

Med Kijevom in Gomelom so bili po ogorčenih, ves dan trajajočih bojih, zavrnjeni na raznih krajih vodeni sovražni napadalni poizkusi prodora.

Na ostalem vzhodnem bojišču so bili le jugozahodno od Velikih Lukov in severno od Ilmenskega jezera živahni krajevni in za nas uspešni boji.

Nad morskim področjem pri Vardoju so ponovno preprečile lovske in rušilne jate

sovražni zračni napad proti nemškemu oskrbovalnemu konvoju. Brez lastnih izgub je bilo sestreljenih 14 sovražnih letal.

V južni Italiji je prišlo ob kolenu Volturna in na področju Campobasso do živahnih bojov. Po spremembah polnih bojih so bile ameriške čete vržene iz nekega mimogrede izgubljenega kraja severno od Capue.

Z ostalih odsekov bojišča javljajo o obojestranskem delovanju topništva in uspešno delovanje naših napadalnih čet.

Zaščitne ladje vojne mornarice so večkrat sestrelile nad nizozemskim obalnim področjem šest angleških letal.

Nemška bojna letala so napadla v predtekli noči cilje na področju Londona.

Posvet vrhovnega poveljstva oboroženih sil

Führer je udeležencem govoril o položaju

Führerjev glavni stan, 10. okt. DNB. Ob zaključku posveta, ki so ga sklicali vrhovni poveljniki oboroženih sil in pri katerem so imele vodilne državne in strankine osebnosti svoje govore o svetovno nazornih in notranje političnih vprašanjih, je sprejel Führer vse udeležence zborovanja ter jim govoril o političnem in vojaškem položaju.

Posveta so se udeležili vsi poveljniki vojaških okrožij, vrhovni poveljniki mornarice s poveljujočimi admirali, poveljujoči generali letalstva s svojimi šefzdravniki in glavnimi intendantmi ter več višjih častnikov in uradnikov vrhovnega poveljstva.

Posveta so se udeležili vsi poveljniki vojaških okrožij, vrhovni poveljniki mornarice s poveljujočimi admirali, poveljujoči generali letalstva s svojimi šefzdravniki in glavnimi intendantmi ter več višjih častnikov in uradnikov vrhovnega poveljstva.

Židje in izdajstvo nad Ducejem

Rim, 20. okt. DNB. »Židje v Italiji so imeli posebno velik vpliv na predgledno izdajstvo Duceja,« ugotavlja radio republikansko-fašistične vlade v nekem komentarju. Prostožidarstvo in židovstvo je delovalo složno na odstranitvi njim nevarnega Mussolinija. V letih 1923, 1924 in 1925 so bili uprizorjeni znani moriški atentati na Ducejevo osebo. Tudi poznejši poizkusi fašizma za rešitev židovskega vprašanja so taisti krogi sabotirali.

Po izbruhu vojne med Nemčijo in Francijo in Anglijo v letu 1939 je loža »Velikega zapada« zasedovala v Parizu načrt za »osvoboditev Italije«. V letem so bila imenovana tri sredstva, ki lahko uresničijo ta načrt, in sicer: 1. Mussolinijeva smrt, 2. poseg kralja in vojske, in 3. izgubljena vojna. Že samo eno izmed teh treh sredstev bi bilo v stanju, tako pisat proustozidarska spomenica, »rešiti Italijo iz objema fašizma«.

V luči teh odkritij je razumljiv postopek prostozidarstva 33. stopnje Petra Badoglija, ki je z izkoriščanjem svojega položaja kot šef italijanskega generalnega štaba storil vse, da bioni italijanske vojne napore. Že v naprej je bilo določeno, da mora Italija izgubiti vojno proti Grčiji. Sečle poseg Nemčije je naredil nepričakovano konec temu razvoju. Nato se je moralo orodje prostozidarjev in židov Badoglijo odločiti za drugo pot, ki mu je bila priporočena od »Velikega zapada«: kralj in generali so morali poseči in Duce je moral izginiti.

»S tem,« tako je zaključil govornik, »je zgodovina izdajstva v svojem razvoju označena. Da ni mogel biti ta peklenski načrt popolnoma izveden, se mora zahvaliti Italija odločnemu posegu zavezniške Nemčije, s čemer je bilo omogočeno še v zadnji minuti rešiti deželo, ki je zaradi izdajstva židov in prostozidarjev bila že na robu prepada.

Anglosaško popuščanje pred Kremljem

-kg. Stockholm, 20. okt. Sovjetski tisk je zlasti zadnje čase naglašal, da hoče igrati Sovjetska Rusija vodilno vlogo v zavezniškem taboru, posebno pa še v tistih vprašanjih, ki se tičejo »sovjetske interesne sfere«. Mnogokrat je bilo že povedano, kako daleč sega njihova interesna sfera. Samo v Londonu in Washingtonu se iz razumljivih agitatorskih razlogov krčevito trudijo, da bi sovjetskim interesnim sferam vsaj pred svetovno javnostjo določili meje, čeprav so jih v intimnem sporazumu z Moskvo že davno podrli.

S Sovjeti povezane demokracije ne morejo postaviti ničesar proti tem obsežnim načrtom svoje rdeče priateljice. To lahko razvidimo že iz angleških in ameriških odmevov k petkovemu članku v »Pravdi«, ki odločno odklanja vsakršno razpravljanje o vprašanju meja. Londonski list »Times« s sumljivo vneto pritrjuje sovjetski zahtevi po drugem bojišču, ko pravi, da je danes najvažnejše čim hitrejšo uničenje sovražnika. Že tega zveni neka zaskrbljenost in prizadevanje, da hočejo zavezniki na vsak način zbuditi vtis o popolnem političnem soglasju ter harmoniji med protisilnimi silami. Vendar pa tudi »Times« komaj prikriva, da je ta »harmonija« odvisna od popolne kapitulacije Londona in Washingtona pred moskovskimi željami.

Tudi »Daily Herald« hoče biti naklonjen Sovjetom ter piše, da imajo prednost vojaška vprašanja ter zahteva popolno enotnost v zavezniški strategiji.

»Yorkshire Post« pravi, da ima boljševiški tisk prav, če zahteva čimprejšnjo končno zmago. K političnim problemom pa pripominja ta važen provincialni list, da Moskva ne bo dopustila nikakega zunanega vmešavanja k uveljavljanju baltskih držav. List tudi svari pred vmešavanjem v interesne sfere, ki jih smatra Moskva za svoje. Takšno vmešavanje bi povzročilo nasprotujoča si mnenja, ki bi »na obžalovanja vreden način vplivala na rešitev evropskega vprašanja, kar bi lahko trajalo še dolgo po končanih sovražnostih«. Tako torej pišejo v Angliji brez ozira na mnenja in stališča drugih držav, tudi manjših zaveznic, ki jih skušajo spraviti s poti, kar jasno kaže, kako globoko je padel Albion.

nem soglasju ter harmoniji med protisilnimi silami. Vendar pa tudi »Times« komaj prikriva, da je ta »harmonija« odvisna od popolne kapitulacije Londona in Washingtona pred moskovskimi željami.

Tudi »Daily Herald« hoče biti naklonjen Sovjetom ter piše, da imajo prednost vojaška vprašanja ter zahteva popolno enotnost v zavezniški strategiji. »Yorkshire Post« pravi, da ima boljševiški tisk prav, če zahteva čimprejšnjo končno zmago. K političnim problemom pa pripominja ta važen provincialni list, da Moskva ne bo dopustila nikakega zunanega vmešavanja k uveljavljanju baltskih držav. List tudi svari pred vmešavanjem v interesne sfere, ki jih smatra Moskva za svoje. Takšno vmešavanje bi povzročilo nasprotujoča si mnenja, ki bi »na obžalovanja vreden način vplivala na rešitev evropskega vprašanja, kar bi lahko trajalo še dolgo po končanih sovražnostih«. Tako torej pišejo v Angliji brez ozira na mnenja in stališča drugih držav, tudi manjših zaveznic, ki jih skušajo spraviti s poti, kar jasno kaže, kako globoko je padel Albion.

Očuvali so čast zastave in se sami potopili

Milan, 19. okt. DNB. Kakor javlja »Popolo di Brescia«, so odklonile nekatere edince italijanske vojne mornarice, ki so bile na vojniški poti sovražniku ali so bile posamič zasidrane, izpolnitev povelja izdajalskega kralja Viktorja Emanuela, da izročiijo sovražniku vojne ladje, temveč so le-te rajeji potopili, samo da rešijo čast zastave. Poveljnik podmornice »Murenac« kapetan Marietti je izkrcal posadko in se nato sam potopil s svojo podmornico. Kapetan Cigala, šef flotilje na rušiču »Impenzuoso« in nosilec zlate svetlinje, je takisto izkrcal posadko in je nato z zaletom v sestrsko ladjo potopil oba rušilca.

Kratke vesti

Zeneva, DNB. Posebni dopisnik »Timesa« v Kairu javlja, da se po znamenljivih diplomatskih virih nahaja neka ameriška vojaška mislija na poti v Sovjetsko Zvezo. Misliji načeljuje generalni major Dean, bivši šef generalnega štaba.

Berlin, DNB. Kakor javlja Reuter, je izjavil Churchill v Spodnji zbornici, da je odločno nasproten, da bi se dal na protiangloške obdolžitve petih ameriških senatorjev javen angleški odgovor.

Bern, 20. okt. DNB. Iz južne Italije poročajo, da je prišel v Badogliovo taborišče iz severne Afrike zloglasni protifašisti grof Sforza.

Stockholm, 20. okt. DNB. Na svojem povratku iz Moskve se hoče Eden sestati v Kairu s kraljem Farukom in z egiptskim ministrskim predsednikom Nahas pašo.

Stockholm, DNB. Iz New Delhija javljajo, da je bil v sredo zjutraj zaprežen Wavell kot indijski podkraj.

Vigo DNB. Predsednik Roosevelt je izjavil, da je imenoval A. Philipp Reeda, bivšega predsednika nadzor, sveta družbe »General Electric Corporation« za vodjo gospodarskega odposlanstva v Londonu in Harrimanovega naslednika.

Pariz, DNB. »Petit Parisien« javlja, da je bil baje bivši predsednik francoskega parlamenta Edouard Herriot, ki je zadnje čase večkrat kazal znamenja duševne zmedenosti, prepeljan sedaj v neko zdravilišče za živčne bolezni v okolici Pariza.

Tokio, DNB. Rash Behari Bose je izjavil, da bo vojna v Vzhodni Aziji vzpostavila svetovni mir. Vsak Indijec mora vse žrtvovati za domovino. Tudi on si bo oblekel vojaško suknjo.

Madrid, 20. okt. DNB. Radio Alžir javlja, da sta se Eden in Hull na svoji poti v Moskvo ob postanku v Alžiru razgovarjala z de Gaullem.

Trije novi odlikovanci

Führerjev glavni stan, 19. okt. DNB. Führer je odlikoval z viteškim križcem Zeleznega križa rezervnega stotnika Ludvika Franza, bataljonskega poveljnika nekega grenadirskega polka; rezervnega poročnika Adolfa Hoyerja, četenega poveljnika nekega izvidniškega oklepnega oddelka, ter narednika Ottona Diema, poveljnika strelcev nekega izvidniškega oddelka.

Narednik Diem je bil odlikovan po svoji junaški smrti v neki tankovski bitki, v kateri je sam sestrelil 7 sovjetskih tankov.

Uspešni boji proti tolпам v Grčiji in na Hrvaškem

Berlin, 20. okt. DNB. Med očistevalnimi operacijami proti razbojniškim tolпам v severni Grčiji so nemške čete uničile na ozemlju Ossa večje število municijskih in oskrbovalnih skladišč banditov.

Tudi v južni Hrvaški poteka čiščenje razbitih tolovajskih skupin uspešno. Samo na enem mestu so imeli tolovaji skoraj 500 mrtvih in več sto ranjenih. Po zaključku tega čiščenja je bilo ponovno pomirjeno in od tolp očiščeno večje ozemlje.

Protiletalsko topništvo tolče sovjetske tanke

Berlin, 20. oktobra. DNB. Dve bateriji nekega oddelka protiletalskega topništva sta sestrelili v srednjem odseku vzhodnega bojišča dne 17. oktobra pri težkih obrambnih bojih 10 sovjetskih letal. Večje število napadajočih letal je eksplodiralo po polnih zadetkih že v zraku.

Ko so takoj po tem napadu sovražnega letalstva pridržali močni oddelki sovjetskih oklepnikov proti nemškim položajem je ogenj teh baterij protiletalskega topništva zavrl napad oklepnikov. Pred nemškimi položaji je obležalo osem uničenih in gorečih sovražnih oklepnikov. Takisto so odbili vojaški teh protiletalskih baterij več sovjetskih pehotnih sunkov in so s protisunkom prizadejali Sovjetom krave izgube.

Dva napada na London

Berlin, 20. okt. DNB. Nemški bojni letalci so v noči na 18. in 19. oktober napadli pod dobro vidnimi prilikami posamezne cilje na področju Londona. Kljub močnemu protiletalskemu topništvu in živahnemu delovanju nočnih lovcev so letala prodrla preko mestnega središča Londona. Bombe so eksplodirale na ukazanih ciljih. Po eksploziji bomb je prišlo do večje silovite eksplozije. Nastalo je tudi večje število požarov, od katerih se je eden posebno močno razširil in so ga letalci opazovali še dolgo po odlutu.

Sovjetske minimalne zahteve

Stockholm, 19. okt. DNB. United Press javlja iz Moskve, da se sovjetski krogi popolnoma strinjajo, da spadajo Baltске države, zapadna Ukrajina, zapadni del Bele Rusije, Besarabija in del Bukovine k Sovjetski zvezi, in da se o tem sploh ne more razpravljati. Ta vest je potrditev že zdavnaj poznanih sovjetskih zahtev. Zanimljivo pa si moramo, da je to samo del zahtev, ki jih bo sprožil Kremlj tedaj, ko bo to služilo njegovim koristim. Eden in Hull pa bosta pri sedanjih moskovskih razgovorih lahko še enkrat vzela na znanje ta minimalni Stalinov program.

Cilji sovjetske politike

Tokio, 19. okt. DNB. V zvezi z razgovori Edena in Hulla v Moskvi povzema japonski list »Yomiuri Hotshi« cilje sovjetske politike v naslednjih dveh točkah:

1. Zagotovitev sovjetskega vpliva v celi Evropi.

2. Postavitve komunističnih vlad v evropskih državah.

Obeh ciljev ne dokazuje samo sovjetska propaganda, tako piše list dalje, temveč jih zasleduje zares Kremlj z vsemi sredstvi, kar je posebno jasno razvidno s podpiranjem komunističnih tolpa na Balkanu in socialističnega pokreta v Italiji. Z vstopom sovjetskega zastopnika v sredozeemski odbor pa si je zagotovila Moskva tudi odločujoči glas v sredozeemskih vprašanjih.

Kuruzu o angloameriških načrtih

Tokio, 20. okt. DNB. (Vzhodnoazijska služba DNB.) Bivši japonski poslanik v Washingtonu se je bavil v tork v nekem nagovoru na dijake tokijskega vseučilišča z načrti Angloamerikancev za svetovno nadvlado. Američani in Anglija hočeta z vsemi mogočimi gesli in s prozornimi izgovori prikriti svoje stremuške načrte za neomejeno svetovno nadvlado. Stalne razprave o povičajnih problemih v taboru Angloamerikancev stremijo predvsem za tem, da bi stalno držali na vrvi svoje ljudstvo v tej dolgi vojni. Vsi ti načrti dajejo nemara nizkim sovražnikovim instinktom gotovo zadovoljstvo, vendar je popolnoma jasno, da ne bodo nikoli uresničeni.

Pozabljena kraljeva telesna straža

Rim, 19. okt. kg. Beg bivšega kralja Viktorja Emanuela je bil ponoči 9. septembra tako nagel, da je kralj popolnoma pozabil vzeti s seboj stoštridesetglavo osebno telesno stražo »kraljevih kirasirjev«, oziroma vsaj poskrbeti za njihovo usodo po svojem begu. Tako je teh 140 mož s svojimi oficirji ostalo brez vsakega nasveta in povelja v Kvirinalu in niko od njih ni niti skušal zapustiti kraljeve palače. Kirasirji so tudi odločno odbili predlog komandanta kraljeve garde, da bi organizirali obrambo Kvirinala. Tako so ostali v Kvirinalu in pričakovali, kaj se bo zgodilo. Zgodilo se

je seveda to, da so bili razoroženi in odpeljani.

V kraljevi gardi so bili najboljšje plačani vojaki italijanske vojske. Zato, da so stražili Savojsko vilo in Kvirinal, so dobili obljubo, da nikdar ne bodo poslani na bojišče. Izbrani so bili po velikosti in telesni postavi. Vsak je moral meriti najmanj 1,90 m v višino. Preden so dobili srednjeveško uniformo, so morali prisesti, da s svojim življenjem garantirajo za osebno varnost Viktorja Emanuela »in da bodo brez obotavljanja streljali tudi na lastnega očeta in lastno mater, če bi se to zdelo potrebno Viktorju Emanuely. Njegov beg jih je odvezal izpolnjevanja te teatralne prisige.

